

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni 2019
Institution	HF & VUC København Syd
Uddannelse	HFe (e-learning)
Fag og niveau	Samfundsfag C>B
Lærer(e)	Anders Hovmøller
Hold	8saB358

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Hvem har magten i Danmark?
Titel 2	Ulighed og fattigdom i Danmark
Titel 3	Velfærd, globalisering og økonomi
Titel 4	Socialisation og identitetsdannelse i det senmoderne samfund

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Hvem har magten i Danmark?
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bjørnstrup, Victor et al. (2016): ”<i>Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi</i>”, Forlaget Columbus, 1. udgave, 1. oplag 2016, København Ø. Side 79-141 (63 sider). <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• ”Omstridt reform af førtidspension lempes af politisk flertal”, Berlingske, 06.02.18 (1 side).• ”Enigt Folketing justerer omstridt førtidspension”, Fyens.dk, 24.05.18 (1 side).• http://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/institutioner/raadet (2 sider).• http://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/institutioner/parlamentet (2 sider).

	<ul style="list-style-type: none">• http://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/institutioner/kommissionen (2 sider).• http://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/institutioner/domstolen (2 sider).• ”Europa er ikke i krise”, Information, 20.06.2008 (forkortet) (3 sider).• ”Prøv åbenhed, nærhed og demokrati”, Jyllandsposten, 15.07.2015 (forkortet) (3 sider).• ”Danskernes viden om EU”, figur 4, side 5, fundet på: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb82/eb82_dk_dk_nat.pdf (1 side).• Valgdeltagelse i forbindelse med EU-parlamentsvalg, fundet på: http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/da/turnout.html (1 side). <p>Film/klip:</p> <ul style="list-style-type: none">• Film: ”Drømmen om førtidspension”, TV2, 2018 (15 sider).• Film: ”Dagbog fra midten”, DR2, 2009 (15 sider).• Film: ”Kampen om kemikalierne”, 2008 (10 sider).• Klip omkring EU’s historie, fundet her: http://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/historie-og-baggrund/eus-udvikling (3 sider).• Klip omkring magteliten i Danmark, fundet her: https://www.youtube.com/watch?v=0sTKKbmR7WM (2 sider).• Klip omkring grundloven, fundet her: https://www.youtube.com/watch?v=dz9s9EzYAeA (2 sider).• Klip omkring parlamentarisme, fundet her: https://www.youtube.com/watch?v=037_iiZEqyg (2 sider).
Omfang	Ca. 40 lektioner af 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- Demokratiopfattelser, herunder betydningen af retssystemet- Magtbegreber- Forskellige politiske systemer, herunder det danske politiske system og EU- Massemedier og politisk meningsdannelse- Komparativ, kvantitativ og kvalitativ metode <p>Følgende begreber har kursisten kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none">• Eastons model• Fordelings- og værdipolitik• Dahls fem demokratikriterier• Forskellige former for demokrati: Repræsentativt demokrati, direkte demokrati, deliberativt demokrati samt konkurrence- og deltagelsesdemokrati

- Grundloven
- Valgret
- Magtens tredeling
- Parlamentarisme (positiv og negativ)
- Parlamentarisk styringskæde (normativ og virkelighedsnær)
- Folketingets opgaver
- Forholdstalsvalg
- Flertalsvalg i enkeltmandskredse
- Spærregrænse
- Det danske retssystem (byret, landsret og højesteret)
- Lovgivningsprocessen (initiativ- og forberedelsesfasen, beslutningsfasen og implementeringsfasen) og dens aktører (medier, interesseorganisation, græsrodsbevægelser, EU, politiske partier, ministre og embedsmænd)
- Europa- og finansudvalget
- Lobbyisme
- Parlamentariske kontrolinstrumenter (spørgsmål, samråd, forespørgsel, Rigsrevisionen og ombudsmandsinstitutionen)
- Borgernes deltagelse/politiske indflydelseskanaler (vælger-, parti-, græsrods-, medie-, nærdemokratiske-, situationsbestemte- og forbrugskanal)
- Kommune, region, stat og EU
- Forordninger og direktiver, overstatsligt og mellemstatsligt samarbejde
- EU's institutioner (Europæiske Råd, Ministerrådet, Europa-Parlamentet, Europa-Kommissionen og EU-Domstolen) og beslutningsproces
- Integrationsstrategier (neofunktionalisme og intergovernmentalisme)
- Demokratisk underskud, nærhedsprincippet, suverænitet, top-down, bottom-up og føderation
- Magtformer (direkte, indirekte, bevidsthedskontrollerende, diskursiv og institutionel/strukturel magt)
- Pluralistisk og elitistisk magtopfattelse
- Fjerde statsmagt
- Kanyle-, opinionsleder- og markedsteori
- Medialisering (forenkling, intensivering, polarisering og personificering)
- Spin og spindoktor
- Priming og framing
- Politisk, økonomisk og kulturel globalisering
- Globaliseringsoptimister og -pessimister
- Interdependens
- Menneskerettigheder

Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning (e-learning)

Titel 2	Ulighed og fattigdom i Danmark
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bjørnstrup, Victor et al. (2016): ”<i>Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi</i>”, Forlaget Columbus, 1. udgave, 1. oplag 2016, København Ø. Side 55-79 (25 sider).• Brøndum, Peter & Jensby, Jakob Glenstrup: <i>Ulighedens mange ansigter – perspektiver på social ulighed</i>, Forlaget Columbus, 1. udgave, 1. oplag 2014, København Ø. kap. 3 (25 sider). <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Statistik ”Højeste fuldførte forældreuddannelse og barnets uddannelsesniveau, når ’barnet’ er fyldt 25 år”: https://sociologiskset.systime.dk/index.php?id=347 (1 side).• Statistik: ”25-årige uden uddannelse efter forældrenes uddannelsesniveau”, Danmarks Statistik, fundet her: http://www.dst.dk/da/Statistik/bagtal/2012/2012-08-07-unge-uden-uddannelse (1 side).• ”En stor gruppe børn er to år bagud, når de starter i skolen”, Politiken, 22.08.2016 (2 sider).• ”Børn med sociale afsavn risikerer ensomhed”, af Julie Høgholm, Jyllands-Posten, 02.03.16 (forkortet) (2 sider).• ”De fattiges børn bliver stadig fattige”, Politiken, 30.11.2011 (forkortet) (2 sider).• Arbejderbevægelsens Erhvervsråd: ”Ny stigning i den danske fattigdom”, 08.06.2013, side 2 (1 side).• Arbejderbevægelsens Erhvervsråd: ”Regeringen fordobler antallet af fattige børn”, 01.07.2016, side 3 (1 side). <p>Film/klip:</p> <ul style="list-style-type: none">• Film: ”Blok på bistand (1)”, DR2, 2014 (6 sider).• Film: ”Blok på bistand (2)”, DR2, 2014 (6 sider).• Film: ”Blok på bistand (3)”, DR2, 2014 (6 sider).• Film: ”Blok på bistand (4)”, DR2, 2014 (6 sider).
Omfang	Ca. 37 lektioner af 50 minutter

Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- Politiske grundholdninger, herunder konservatisme, liberalisme og socialisme- Social differentiering og kulturelle mønstre- Komparativ, kvantitativ og kvalitativ metode <p>Følgende begreber har kursisten kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none">● Social ulighed● Aktør – struktur● Lighedsbegreber: formel-, chance- og resultatlighed● Absolut og relativ fattigdom● Indkomst-, budget- og afsavnsmetoden● Økonomiske ulighedsmål● Progressiv skattesystem, indkomstoverførelser, serviceydelser og indirekte skatter● Den nye ulighed: centrale ressourcebeholdere (økonomi, kulturelle ressourcer, arbejdsmarkedstilknytning, netværk, stabilitet i familien og helbred)● De klassiske politiske ideologier + socialliberalisme + socialdemokratisme● Rawls: frihedsprincippet, forskels- og åbenhedsprincippet)● Bourdieu: habitus, felt, kapitalformer (økonomisk, kulturel og social)● Social mobilitet● Generations- og karrieremobilitet● Negativ og positiv social arv● Mønsterbryder
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning (e-learning)

Titel 3	Velfærd, globalisering og økonomi
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">● Bjørnstrup, Victor et al. (2016): <i>"Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi"</i>, Forlaget Columbus, 1. udgave, 1. oplag 2016, København Ø. Side 142-167, 198-250 (79 sider).● Brøndum, Peter & Hansen, Thor Banke (2017): <i>Luk Samfundet Op</i>, Forlaget Columbus, 3. udgave, 4. oplag 2018, København Ø. Side 214-216 (3 sider). <p>Supplerende stof:</p>

	<ul style="list-style-type: none">• ”Rapport: Vi går mod bedre tider”, dr.dk, 12.12.2016 (2 sider).• Statistik: ”Personer med lønmodtagerjob 2008-2016”, Danmarks Statistik, december 2016 (1 side).• Statistik: ”Ny prognose: Opsvinget i dansk økonomi er stilnet af”, Altinget.dk, 03.05.2016 (1 side).• ”Økonomer: Danmark er i vækstkrise – sådan skal vi komme ud af den”, Finans.dk, 29.02.2016 (1,5 sider).• ”Alder og globalisering som udfordring for velfærdsstaten”, fundet på: https://politiknu.systeme.dk/index.php?id=769 (10 sider).• Statistik: ”Aldersfordeling pr. 1. januar”, Samfundsstatistik 2016, side 4 (1 side).• Statistik: ”Fig. 4: Danmark er ikke så hårdt ramt. Ældrebrøk 2050. Antal 65+ - årige/15-64-årige. Pct.” Fundet i publikationen Kampen om seniorårene, side 11: file:///C:/Users/bruger/Downloads/Kampen%20om%20senior%C3%A5rene%20pdf.pdf (1 side).• Statistik: Asylansøgninger, fundet her: http://www.dst.dk/da/Statistik/nyt/NytHtml?cid=22654 (1 side). <p>Film/klip:</p> <ul style="list-style-type: none">• Film: ”Alt for meget velfærd”, DR2, 13. marts 2013 (15 sider).• Film: ”Økonomi for dummies – med Huxi (og Karen)”, afsnit 1 ”Forbrug og vækst”, DR2, 11. september 2012 (6 sider).• Film: ”Økonomi for dummies – med Huxi (og Karen)”, afsnit 2 ”Banker og penge”, DR2, 18. september 2012 (6 sider).
Omfang	Ca. 24 lektioner af 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- Velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civil samfund- Det økonomiske kredsløb, økonomiske mål, økonomiske politikker, bæredygtig udvikling og EU’s betydning for den økonomiske politik- Globaliseringens betydning for Danmark- Komparativ, kvantitativ og kvalitativ metode <p>Følgende begreber har kursisten kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none">• Velfærdsmodeller: den residuale, den selektive og den universelle velfærdsmodel• Interne udfordringer: Individualiserings- og forventningsklemme, demografi (ældrebyrde) samt integrationsbyrden• Eksterne udfordringer: globalisering, outsourcing, brain-drain, EU-klemme og immigration• Nedskærings- og udvidelsesstrategien samt empowerment

	<ul style="list-style-type: none">● Markeds-, blandings- og planøkonomi● Markedsmekanisme – udbud/efterspørgsel og markedsligevægt● Økonomiske kredsløb● Konjunktur: høj-, nedgangs-, lav- og opgangskonjunktur● Produktivitet● Samfundsøkonomiske mål: Økonomisk vækst, BNP, bæredygtig udvikling, lav arbejdsløshed og høj beskæftigelse, balance på de offentlige budgetter, lige fordeling af indkomsterne (gini-koefficient), stabil inflation (flaksehalsproblemer, demand-pull, cost-push, løn-pris-spiralen) og betalingsbalance● Målkonflikter● Konjunktur-, struktur-, friktions- og sæsonarbejdsløshed● Økonomiske politikker: ekspansiv og kontraktiv finanspolitik, pengepolitik samt valutapolitik● Strukturpolitik: arbejdsmarkedspolitik + stramnings- og opkvalificeringsstrategi, flexicurity og skattepolitik● Økonomiske skoler: Keynesianisme og monetarisme● EU's indre marked, fri bevægelighed, Den Økonomiske og Monetære Union, Den Europæiske Centralbank, valutapolitik (fastkurspolitik), pengepolitik og finanspolitik (stabilitets- og vækstpagten)● Den offentlige sektors rolle: Direkte-, indirekte skatter, skattesystemet (forskellige skatter), skattetryk, progressiv skat, finanslov, indkomstoverførsler, omfordeling (vertikal- og horisontal)● Globalisering (kulturel, politisk og økonomisk, globaliseringsoptimister og -pessimister)● Interdependens● Konkurrenceevne (pris- og kvalitet)● International arbejdsdeling
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning (e-learning)

Titel 4	Socialisation og identitetsdannelse i det senmoderne samfund
Indhold	Kernestof: <ul style="list-style-type: none">● Bjørnstrup, Victor et al. (2016): <i>"Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi"</i>, Forlaget Columbus, 1. udgave, 1. oplag 2016, København Ø. Side 17-54 (38 sider).

	<ul style="list-style-type: none">• Bülow, Morten Winter (red.) og Mikkelsen, Magnus Hallundbæk (red.) m.fl.: ”2.4 Tematekst: Etniske minoritetsunge” i <i>SamfNU</i>, fundet her: https://samfnustxb.systeme.dk/index.php?id=10547 (5 sider). <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• ”Dansk-tysk kvindekamp; Man giver da ikke børnene væk til staten”, <i>Børn & Unge</i>, år. 2007, Nr. 9 (forkortet) (3 sider).• Statistik: ”Procentdel af børn under 3 år, der passes i formelle strukturer, 2010-2011”. Fra Eurostat (1 side).• Statistik: ”Andel af unge hjemmeboende fordelt på alder”, fundet her: http://www.dst.dk/da/Statistik/bagtal/2010/2010-10-29-unge-hjemmeboende (1 side).• ”Børn begynder i børnehave uden at kunne tale eller lege”, <i>Berlingske</i>, 26.12.2016 (3 sider).• ”Kropsidealer presser unges selvværd”, <i>Kristelig Dagblad</i>, 5.12.2010 (3 sider).
Omfang	Ca. 19 lektioner af 50 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none">- Identitetsdannelse og socialisation i forskellige lande, herunder Danmark- Social differentiering og kulturelle mønstre- Velfærdsstater <p>Følgende begreber har kursisten kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none">• Socialisering: Primær-, sekundær-, dobbelt- og tertiær socialisering• Normer (formelle og uformelle)• Sanktioner (positive og negative)• Social kontrol• Sociale roller• Sociale strukturer• Rollekonflikt• Referencegrupper• Familietyper• Identitet• Mead (bestemte anden og generaliserende anden, jeg’et og mig’et)• Det traditionelle-, moderne-, og senmoderne samfund• Tönnies: Gemeinschaft og Gesellschaft• Simmels syn på storbyen• Social karakterer: Myren, sneglen og kamæleonen

	<ul style="list-style-type: none">● Anthony Giddens: aftraditionalisering, individualisering, øget refleksivitet, adskillelse af tid og rum, udlejring af sociale relationer, ekspertsystemer og ontologisk usikkerhed● Thomas Ziehe: formbarhed, kulturel frisættelse, emblematisering, potensering, subjektivering og stødpudezoner● Hartmut Rosa: Højhastighedssamfundet, fremmedgørelse, den teknologiske acceleration, acceleration af social forandring, acceleration af livstempoet, nødvendighedsdiskurs, konkurrencelogik og social kappestrid● Integration, assimilation og segregation● Udfordringer for etniske minoritetsunge● Thomas Hylland Eriksens identitetsvalg: den rene identitet, bindestreksidentitet og den kreolske identitet● Den traditionelle strategi, uddannelsesstrategien og den kriminelle strategi
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning (e-learning)

I alt (kerne- samt supplerende stof): 401,5 sider.